

DİN KÜLTÜRÜ
VE
AHLAK BİLGİSİ - 5
CEVAP ANAHTARI

PDF olarak www.ramazanakkus.com.tr adresinden indirebilirsiniz.

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

DKAB.5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme

- a) Evrendeki mükemmel düzene ilişkin gözlem yapar.
- b) Evrendeki mükemmel düzenle ilgili örüntüler bulur.
- c) Evrendeki mükemmel düzene dair genellemeler yapar.

1.

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıdaki parçayı okuyun. Parçayla ilgili verilen soruları cevaplayın.

Ormanda Bir Gün

Ali, bir gün ailesiyle birlikte ormana yürüyüşe gitti. Yeşilin her tonunu barındıran ormanın derinliklerine adım attığında etrafındaki doğal güzellikleri dikkatle gözlemlemeye başladı. Ağaçların gür dalları gökyüzüne doğru uzanıyor, gölgelerinde ise çeşitli çiçekler bulunuyordu. Ali "Ağaçların dalları, çiçekleri doğrudan güneş ışığından koruyarak onların daha sağlıklı büyümesine ortam hazırlıyor." diye düşündü. Bu çiçeklerin canlı renkleri ile çeşitli kokuları, arıların ve diğer böceklerin ilgisini çekiyordu. Arılar, çiçeklerin polenlerini taşıyarak yeni bitkilerin oluşmasına yardımcı oluyordu. Gözlemlediği bu düzen, Ali'de büyük bir hayranlık uyandırdı. Ormanda geçirdiği zamanın ardından doğanın güzelliklerini korumak için elinden geleni yapmaya karar verdi.

1. Bu parçada evrendeki düzenle ilgili hangi örnekler verilmiştir?

Örnek cevap: Ağaçların dallarının çiçekleri güneş ışığından koruyarak daha sağlıklı büyümelerini sağladığı ve arıların çiçeklerin polenlerini taşıyarak yeni bitkilerin oluşmasına yardımcı olduğu örnekleri verilmiştir.

2. Ağaçların gölgeleri çiçekler üzerinde nasıl bir etkide bulunuyor?

Örnek cevap: Ağaçların gölgeleri, çiçekleri doğrudan güneş ışığından koruyarak onların daha sağlıklı büyümesine ortam hazırlıyor.

3. Ali'ye doğanın güzelliklerini koruma kararı için neler tavsiye edersiniz?

Örnek cevap: Ali'ye doğanın korunması için çöplerini doğaya atmamasını, geri dönüşüme dikkat etmesini, su ve enerji tasarrufuna özen göstermesini ve bitkilere zarar vermemeyi tavsiye edebilirim. Ayrıca, ağaç dikme ve çevre temizliği gibi etkinliklere katılmasını da öneririm.

4. Ali'nin gözlemleri evrenle ilgili size neler düşündürdü?

Örnek cevap: Ali'nin gözlemleri, evrendeki mükemmel düzenin ne kadar hassas ve birbiriyle uyum içinde olduğunu gösteriyor. Her canlının bir görevi olduğu ve doğanın kendiliğinden kusursuz bir döngü içinde olduğunu düşündürüyor. Bu düzenin korunması gerektiğini ve insanların da bu dengeye saygı göstermesi gerektiğini fark ettiriyor.

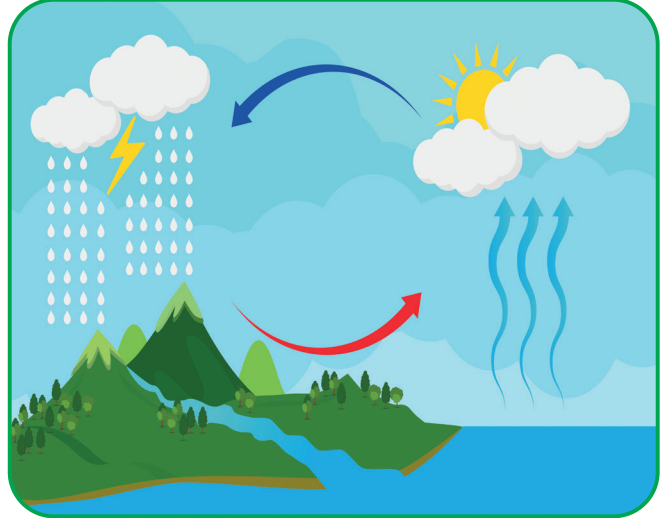
2.

Ad- Soyad:

Sınıf:

Sevgili Öğrenciler,

Bu etkinlikle, evrendeki doğal süreçleri anlamanız ve evrenin genel işleyişini kavramanız amaçlanmaktadır. Aşağıdaki görselleri inceleyin ve soruları cevaplayın.

1. Yukarıdaki görselleri incelediğinizde bu olayların evrenin hangi yönünü ön plana çıkardığını açıklayınız.

Örnek cevap: Verilen görseller incelendiğinde her birinin bir döngüyü temsil ettiği ve hepsinin bir sistemle hareket ettiğini görmekteyiz. Bu da evrendeki mükemmel uyum ve düzenin göstergesidir.

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

2. Verilen görsellere göre evrenle ilgili gözlemlediğiniz örüntüler nelerdir? Yazınız.

Örnek cevap: Verilen görsellerde mevsimler, su döngüsü, ayın evreleri ve güneş sistemindeki gezegenlerin hareketlerinin belirli bir örüntü içinde devam ettiği görülmektedir.

3. Evrendeki doğal süreçlerle ilgili hangi örneği verebilirsiniz? Yazınız.

Örnek cevap: Güneşin doğup batması, dünyadaki hayatın devamlılığı için önemli bir döngüdür. Güneşin her sabah doğması ve her akşam batması, Allah'ın evrene koyduğu düzenin bir göstergesidir.

Değerlendirme Kriterleri:

1. Görsellerdeki olayların evrenin hangi yönlerini vurguladığını açıklama.
2. Görsellerde gözlemlenen örüntüleri doğru ve net bir şekilde belirtme.
3. Evrendeki doğal süreçlerle ilgili doğru örnek verme.

3.

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıda “evrendeki mükemmel düzen” ile ilgili bir etkinlik yer almaktadır. Öğretmeniniz size bu konuyla ilgili bazı cümleler okuyacaktır. Her cümlenin doğru ya da yanlış olduğuna karar verip, size verilen “Doğru” ya da “Yanlış” kartınızı kaldırarak cevaplayın. Her cevaptan sonra, neden evet veya hayır dediğinizi açıklayarak arkadaşlarınızla tartışın.

1. Güneş her sabah belli bir düzen içinde doğar.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap: Doğru. Güneş her sabah Allah'ın koyduğu düzen içinde doğar. Allah, evrendeki her şeyi bir düzen ve ölçüyle yaratmıştır. Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesiyle gece ve gündüz oluşur.

2. Evrendeki düzen tamamen tesadüfen oluşmuştur.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap: Yanlış. Evrendeki düzen tesadüfen oluşmamıştır. Allah, evrendeki her şeyi bir plan ve düzenle yaratmıştır. Güneşin doğuşu, ayın hareketleri, mevsimlerin değişmesi ve canlıların yaşamı Allah'ın sonsuz ilmi ve kudretiyle gerçekleşir.

3. Kışın tüm bölgelerde sıcaklık aynı seviyededir ve değişmez.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap: Yanlış. Dünya'nın farklı bölgeleri, Güneş'e olan uzaklıkları ve coğrafi konumları nedeniyle farklı sıcaklıklara sahiptir.

4. Bitkiler büyümek için güneş ışığına ve suya ihtiyaç duyar.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap: Doğru. Bitkiler, fotosentez yaparak büyürler ve fotosentez için güneş ışığına ihtiyaç duyarlar. Ayrıca, su bitkilerin hayatta kalması ve besin üretimi için gereklidir.

5. Her canlının doğal yaşam alanında hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğu özellikler farklıdır.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap: Doğru. Canlıların doğal yaşam alanlarına uygun özellikleri vardır. Örneğin, balıklar suda yaşamak için solungaçlara sahipken, kuşlar uçabilmek için kanatlara sahiptir. Bu özellikler, yaşadıkları ortamda hayatta kalmalarını sağlar.

6. İnsan vücudundaki sistemler birbirinden bağımsız çalışır.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap : Yanlış. İnsan vücudundaki sistemler birbirleriyle uyum içinde çalışır. Örneğin, dolaşım sistemi oksijeni taşıırken, solunum sistemi bu oksijeni sağlar. Tüm sistemler birbirine bağlıdır ve birlikte çalışarak vücudu sağlıklı tutar.

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

7. Dünyadaki su döngüsü, doğal bir düzen içinde gerçekleşir.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap : Doğru. Su buharlaşır, bulutlar oluşur, yağmur olarak tekrar yeryüzüne düşer ve bu döngü sürekli tekrarlanır. Bu düzen, Allah'ın evrendeki mükemmel yaratışının bir parçasıdır.

8. Ay'ın evreleri rastgele değişir ve belirli bir döngü takip etmez.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap : Yanlış. Ay, belirli bir döngüye göre hareket eder. Ayın evreleri, düzenli olarak değişir.

9. Gece ve gündüz arasındaki süre farkı hep aynıdır.

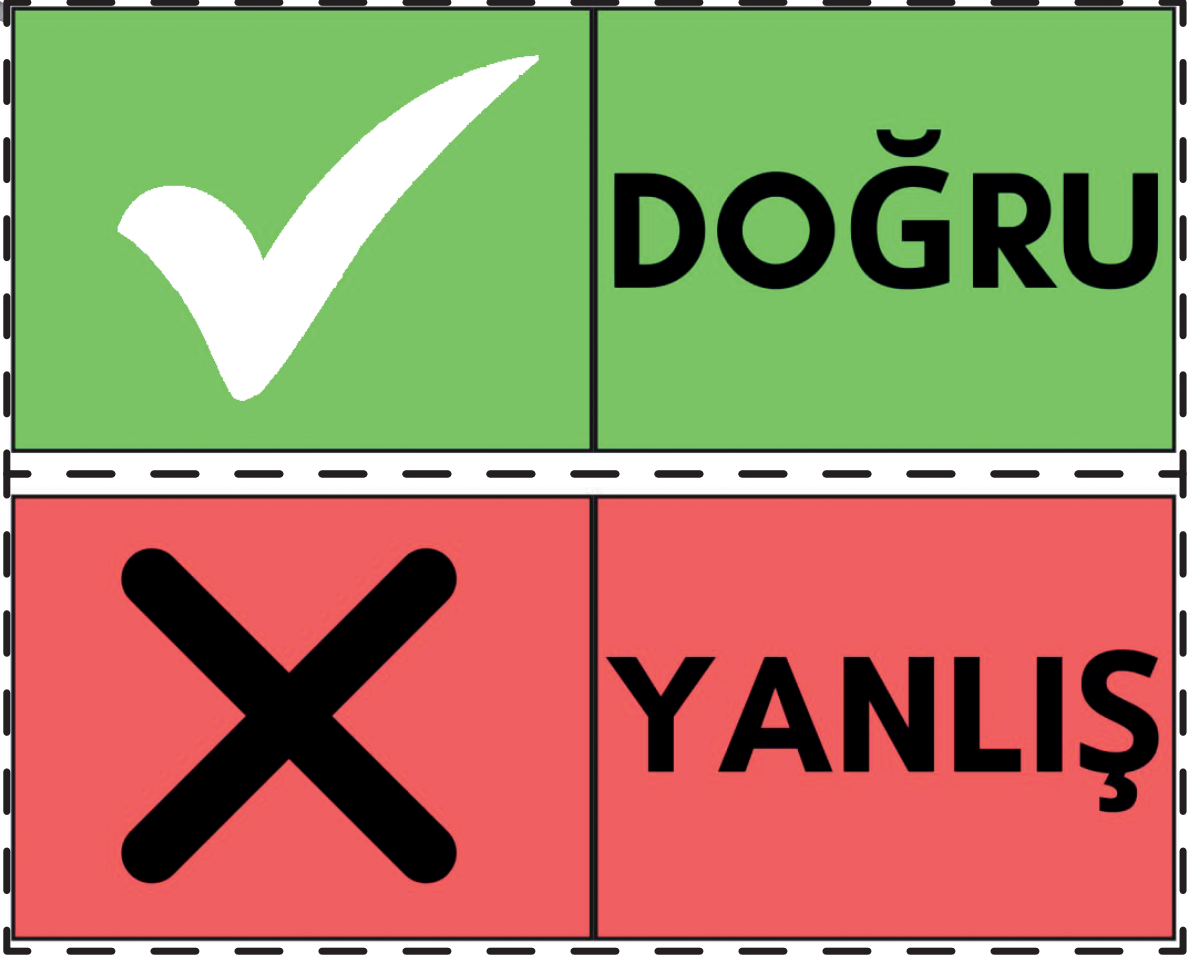
Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap : Yanlış. Dünya'nın eksen eğikliği nedeniyle, mevsimlere göre gece ve gündüz süreleri değişir.

10. Bir tırtılın kelebek olması doğadaki düzenin bir örneğidir.

Doğru/Yanlış
Neden?

Örnek cevap : Doğru. Tırtılın kelebek olması, Allah'ın yarattığı yaşam döngülerinin ve doğadaki mükemmel düzenin bir örneğidir. Her aşama, belli bir plan ve düzen içinde gerçekleşir.

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

4.

PERFORMANS GÖREVİ

Amaç :

- Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme
 - Evrendeki mükemmel düzene ilişkin gözlem yapma
 - Evrendeki mükemmel düzene ilişkin örüntüler bulma
 - Evrendeki mükemmel düzene ilişkin genellemeler yapma

Görev :

Bu çalışmadaki göreviniz gece ve gündüzün oluşumunu inceleyerek evrendeki mükemmel düzene ilişkin araştırma ve gözlem yapmanız, elde ettiğiniz bilgiler ile kısa bir sunum hazırlamanızdır.

Beceriler :

- Bilgi Toplama
- Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- Akıl Yürütme

Ürün :

- Sunu

Puanlama Yöntemi :

- Dereceli Puanlama Anahtarı
- Öz Değerlendirme Formu

Süre :

Hazırlık : 1 Hafta
Sınıf İçi Performans: 2 ders saati

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

Yönerge

Gece gündüz oluşumu hakkında araştırma ve gözlem yapın. Elde ettiğiniz bilgiler ile bir sunum hazırlayın.

Sınıf İçi Performans Aşaması

1. Sunumunuzun sonuç kısmını aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar ile tamamlayınız.

- Gece ve gündüz döngüsünü anlamak için hangi araştırma ve gözlemleri yaptınız?
- Araştırma ve gözlemlerinizin sonucunda evrendeki düzen hakkında neler öğrendiniz?
- Gündüz ve gece arasındaki değişimlerin doğadaki diğer olaylarla nasıl bağlantılı olduğunu düşünüyorsunuz?

2. Sunumunuzun beş dakikayı geçmemesine dikkat ediniz.

3. Sunumunuzu konuyla ilgili ayetler, görsel ve işitsel materyaller ile zenginleştirebilirsiniz.

4. Hazırladığınız sunumu sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme Ölçütleri

Bu çalışmada ortaya koyduğunuz ürün aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir:

- Konu hakkında bilgi toplama: Ayet, TDV İslam Ansiklopedisi, Dinî Terimler Sözlüğü, TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten ve genel ağdan konu ile ilgili bilgiler toplama
- Gözleme Dayalı Tahmin Etme: Gözlem ve deneyimlerden faydalanarak çıkarımda bulunma
- Akıl Yürütme: Özelden yola çıkarak genel hakkında bilgi sahibi olma
- Sunum Hazırlama: Uygun bir sunum tekniği kullanma, konuya uygun içerik hazırlama, konuya uygun görsel ve işitsel materyal kullanma

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Ölçütler	Geliştirilebilir	Orta	İyi	Dönütler
Bilgi toplama	Gece ve gündüzün oluşumu hakkında genel bilgiler toplanmamıştır.	Gece ve gündüzün oluşumu hakkında genel bilgiler toplanmış, kısmen belirtilmiştir.	Gece ve gündüzün oluşumu hakkında genel bilgiler toplanmış ve ana hatlarıyla belirtilmiştir.	
Gözleme dayalı tahmin etme	Gece ve gündüzün oluşumu ve evrendeki düzen hakkında genel bir gözlem yapılmamıştır.	Gece ve gündüzün oluşumu ve evrendeki düzen hakkında gözlem yapılmış fakat benzerliklerin ne olduğu belirtilmemiştir.	Gece ve gündüzün oluşumu ve evrendeki düzen hakkında gözlem yapılmış, benzerliklerin ne olduğu belirtilmiştir.	
Tümevarıma dayalı akıl yürütme	Gece ve gündüzün oluşumundan yola çıkarak evrendeki düzen ile bir ilişki kuramamıştır.	Gece ve gündüzün oluşumundan yola çıkarak evrendeki düzen ile bir ilişki kurmuş fakat yeterince ifade edememiştir.	Gece ve gündüzün oluşumundan yola çıkarak olay örüntüsünü kurgulayabilmiştir.	
Sunma	Çalışmanın sunumunda bir düzen yoktur. Sunumun geneli dikkat çekici şekilde hazırlanmamıştır.	Çalışma belirli bir düzenle hazırlanmıştır. Hazırlanan sunu içerikle uyumludur.	Çalışma belirli bir düzenle hazırlanmıştır. Hazırlanan sunu içerikle uyumludur. Çalışmanın genelinde dikkat çekici öğelere yer verilmiştir.	

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Numarası:

Sınıfı:

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıda verilen ifadeler, performans ödevi konusunda kendi duygu ve düşüncelerinizi fark etmeniz için hazırlanmıştır. Bu formu doldurarak kendinizi değerlendiriniz ve uygun seçeneği (✓) ile işaretleyiniz. Tüm ifadeleri işaretlemeyi unutmayınız.

	EVET	BAZEN	HAYIR
1. Çalışmayı yapmadan önce konuyla ilgili bir ön hazırlık yaptım.			
2. Çalışma boyunca ilgili ve istekliydim.			
3. Çalışmamı hazırlarken geçmiş bilgilerimden faydalandım.			
4. Çalışmanın bütününe kendim yaptım.			
5. Çalışmam sırasında yeni bilgiler öğrendim.			

DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzeni gözlem yoluyla fark edip Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini gözleme dayalı tahmin edebilme

- a) Evrendeki mükemmel düzene ilişkin ön gözlem veya tecrübeyi Allah'ın (cc) varlığı ve birliği ile ilişkilendirir.
- b) Bu ilişkilerden hareketle Allah'ın (cc) var ve bir olduğuna dair çıkarım yapar.
- c) Tevhit inancına ilişkin sonuç çıkarır.

1.

Ad:

Soyad:

No:

Aşağıda “evrenin uyumu” ile ilgili kavramlar ve bu kavramlara yönelik cümleler verilmiştir. Bu cümlelerdeki boşlukları, uygun kavramlarla doldurun. Her kavram yalnızca bir kez kullanılacaktır. Tüm cümleler tamamlandığında “kavramlar” tablosunda iki kavram boşta kalacaktır. Bu iki kavramı aynı cümle içinde kullanarak açıklayın.

Kavramlar
yaratıcısı
mükemmel
tevhit
şirk
tesadüfen
insan
düzen
evren
tek

İlgili Cümleler
İslam dininde Allah'ın bir ve tek olduğuna inanmak tevhit inancı olarak adlandırılır.
Üzerinde yaşadığımız Dünya, tüm yıldız ve gezegenleri içine alan varlıklar âlemine evren adı verilir.
Varlıklar âleminde insan , akıl sahibi olması yönüyle diğer canlılardan ayrılır.
Âlemi gözleyen kişi, hiçbir varlığın tesadüfen olamayacağını fark eder.
Düşünen insan, kâinattaki bu uyumun bir yaratıcısı olduğu hakikatine ulaşır.
Allah'a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etmeye şirk adı verilir.
Kâinattaki olağanüstü uyum ve güzelliğin sebebi yaratıcısının bir ve tek olmasındandır.
Sizin cümmeniz: Örnek cevap: Güneşin doğuşu ve batışı, yıldızların ve galaksilerin hareketi evrendeki mükemmel düzenin bir parçasıdır.

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

2.

Ad-Soyad:

Sınıf:

Sevgili Öğrenciler,

Bu etkinlikte size bir anahtar kavram verilmiş ve bu kavramın sizde çağrıştırdığı kelimeleri bulmanız istenmiştir. Bu sayede kavramı daha iyi anlamanız hedeflenmiştir.

1. Size verilen anahtar kavram “tevhit”tir. Aşağıdaki tabloyu inceleyerek “tevhit” kavramının size hangi kelimeleri çağrıştırdığını düşünün ve her birini tabloda ilgili boşluğa yazın.

2. “Tevhit” anahtar kavramının çağrıştırdığı her bir kelime için birer cümle yazın. Cümlelerin ilgili kavramın anlamını doğru bir şekilde yansıttığından emin olun.

Anahtar Kavram	Çağrıştırdığı Kelime	İlgili Cümle
TEVHİT	Ehad	İhlas suresinde geçen ehad kelimesi Allah'ın bir olduğunu ifade eder.
	Şirk	İslam öncesi puta tapan insanlar Allah'a şirk koşmuşlardır.
	İhlas suresi	İhlas suresinde Allah'ın tek ve eşsiz olduğu anlatılmıştır.
	İslam	İslam dininin temelini tevhit inancı oluşturur.
	Eşsiz	Allah eşsiz bir yaratıcıdır.

Değerlendirme Kriterleri:

1. Anahtar kavramın çağrıştırdığı kelime ile doğru ilişkilendirilmiş olması.
2. Çağrışım yapan kelimenin anlamlı ve doğru bir cümle içinde kullanılması.
3. Cümlelerin, kavramın anlamını açık ve net bir şekilde yansıtmaması.

KONTROL LİSTESİ

Yukarıda verilen etkinlik öğretmenler tarafından aşağıdaki kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI		Anahtar kavram çağrıştırdığı kelime ile doğru ilişkilendirilmiş mi?		Çağrışım yapan kelime anlamlı ve doğru bir cümle içinde kullanılmış mı?		Cümleler, kavramın anlamını açık ve net bir şekilde yansıtmış mı?	
		EVET	HAYIR	EVET	HAYIR	EVET	HAYIR
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

5 DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

3.

Ad- Soyad:

Sınıf:

Sevgili Öğrenciler,

Öğretmeniniz gözetiminde okul bahçesine çıkarak doğayı gözlemleyin. Verilen örnekten hareketle gözlem formunu doldurun. Her bir gözlemin Allah'ın varlığı ve birliği ile nasıl ilişkili olduğunu açıklayın.

	Yapılan Gözlem	Bu Gözlemin Allah'ın Varlığı ve Birliği ile İlişkisi
Örnek	Kuşların uçuşu	Bu canlının gökyüzünde uçabilecek özelliklerde yaratılması
1	Yağmurun yağması	Yağmurun zamanı geldiğinde yağması ve toprağı sulayarak hayat vermesi, Allah'ın rahmetini ve lütfunu hatırlatır.
2	Karıncaların yuvalarına yiyecek taşıması	Karıncaların, Allah'ın verdiği içgüdüyle kış için yiyecek depolamaları, Allah'ın tüm canlılara ihtiyaçlarını karşılayacak özellikler verdiğini gösterir.
3	Güneş'in hareketleri	Güneşin her gün aynı düzenle hareket etmesi ve dünyaya ışık ve ısı vermesi, Allah'ın evrendeki düzeni mükemmel şekilde kurduğunu gösterir.
4	Çiçeklerin renk ve kokularının çeşitliliği	Allah, her çiçeği farklı renk ve kokularda yaratarak güzellik ve çeşitlilik sağlamıştır. Bu, Allah'ın sanatının ve yaratma gücünün bir delilidir.
5	Ağaçların yapraklarının dökülmesi	Mevsimlere göre ağaçların yapraklarını dökmesi, Allah'ın doğada bir denge ve düzen yarattığını gösterir.